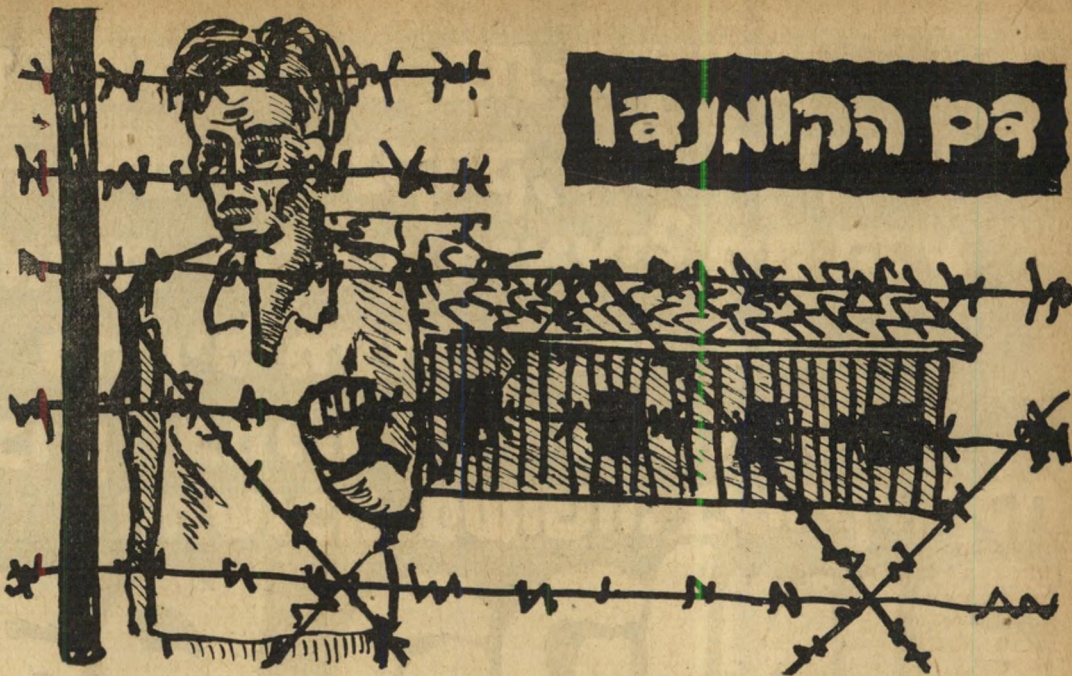

„שוטה שכמותי - אלמלא טפשותי הייתי אני עתה תחתיו, בשוואדיה..."

אותם. "בסדר" - השיבו - "כישונו מחכה לך כבר במלון". "הלו" - אמרתי - "איני יכול לחזור למלון. אולי יוכל מישור לבוא לפגוש אותי כאן בקפה?"

השניים נכנסו למלון, עלו לחדרי, חיכו ליד הדלת. נכנסתי לאכסדרת-המלון, אמרתי לחיילת: "רגע, מייד אחזור". עליתי עם המפתח, מסרתי לידיהם ויצאתי בעד הפתח האחורי. חפצי נשארו במלון. שכרתי חדר ברובע אחר, לא יצאתי החוצה. משתה החופשה, צלצלת לארבע אחד ארבע שתיים ארבע. "מה קרה דיווילוס?" - שאלתי, "מי מדבר?" - שאלו משם. הורדתי את השפופרה, מהרתי לשוב למתנה. "גשר האבירים" הובאו טנקים לעשרות ואנו עבדנו מזרז זה עד שקיעה, שכבתי בתוך הטנק, ראשי כלפי מטה, והעורר עומד בצריח ומעביר את הוראותי לכהונס-המשנה. פתע אמר העורר ומשבצתה עולה מקולו: "מחפשים אותך".

"איני יודע כלום" - חזרתי וטענתי - "אין לי מושג על מה אתם מדברים. נכון, הייתה לי חביבה, בה נשאתי את מלבושי". "איפה היא?" - "איני יודע. השארתי הכל במלון". "החביבה איננה שם". "ובכן מה אתם רוצים ממני? כשתמצאו אותה, החזירו לי את בגדי". מדוע ברחת פתאום מן המלון?" - "חיילת נטפלה אלי. לפי חוקי-דתנו אסור לי לשכב איתה". "אתה דתי?" - "שומר מסורת". "אתה רוצה ברב צבאי?" - "כן! רוצה מאוד". "טוב, אוסר מהם אלה שלקחו את החביבה מהמלון". "איני יודע, איני יודע, איני יודע מה אתם רוצים ממני. מדוע נטפלת אלי? אני חייל טוב, קבלתי די. אס. או". "וידעו" - הפסיקני החוקר - "אבל זה לא יעזור לך כשנעמיד אותך מול כיתה-האש". "טוב" - אמרתי - "עשו כרצונכם. אני יודע, כי אני חף מפשע".

מקץ שבע שעות הרב הצבאי, יהודי אנגלי, סבר-פנים מאור עיניים. "האמן בעזרת השם" - אמר - "כדי כהרף-עין תשועתו ועד אור ונגלה משפטו. והנה התפילין" - הוסיף - "אם לא יתאימו לך" - ועינו כאילו נצצה פתאום - "אוכל להחליף אותם". לא הבינתי מאימה. "בדוד אותם" - הסביר לי, "ראש פסולים הם, אחליף אותם". "טוב" - אמרתי, למען הרגיעו. "אשוב מחר" - אמר - "היה שלום".

בלילה הציקני מחשבה טורדת: מדוע יהיו התפילין פסול לים? אם פסולים הם, הן לא היה נותנם לי. הוא רצה שאבדקם. האמנם ראוי אני לפתוח את הקופסה? והרי קלף וודאי שיפסלו. פתחתי את התפילין בהירות. תחת קלף מצאתי שם פיסת-נייר: "אל תאמר מילה. הם אינם יודעים באיזה רק חושדים" על הרפפה מצאתי גפרור שרוף. הפכתי את הפתק כתבתי: "שוחק כדג" ליותר לא הסד פיק הגפרור. הרב דבבא בא לקח את התפילין, ואני ידתי על כפתי ואמר: "האמן, בני" והלך. "כיצד התקשרת איתם?" - שאלו החוקרים. "עם מי?" - "עם האנשים שבאו למלון". "אילו אנשים?" - "צלצלת מבית-הקפה" - אמר. "מאיזה בית-קפה? מה אתם רוצים ממני?" - וכך עשרה שבועות. לעתים נחקרתי משך יום תמים, עשרי שתיים עשרה שעות. ציפו לפליטת-פה. למילה לא-יהיה אשר תסי ירגי, תסגיר גם את האחרים. לעתים נדמה היה לי, כי כבר גיליתי הכל, אבל הוא דבבא לא היה חוזרים ובאים וידעתי שאכן לא דברתי עדיין. פעם דימיתי, כי מתעללים בי, כי הכל ידוע כבר ושוב צפו ועלו השאלות הישנות ושוב ידעתי שמומה אין בידיהם.

הוציאני מחיל מהנדסים המלכותי. "התנדבתי" לקומנדוס. בבוקר בא המייגור: "קורפול ככה, אתה התנדבת לחיל הקומנדוס". בבוקר, בטרס-אור, היו מעירים אותנו. נעלי-ספורט, גרביים, מכנסי-ספורט. שינינו נקשו, הרעדנו בכל גופנו. היינו רצים. מישהו מייל רצה, אחד הליכה, חמישי-רצה, אחד הליכה. שש-עשר שאלו על לאורח. אחרי האוכב - קרב-כידונים. "דקור!" "חבטת-קת" חבטו! "מח" קת-חלום" שמרו! למדנו להבחין בין קול רובה אנגלי, גרבינו, איטלקי וקרבנות צרפתיות. האם מאי רואים את בי, כאשר באמצע סי. שלושה מייל בשביל נוח עדיפים על מייל בדרך-לא-דרך. אך אם אייב בשביל - עדיפים שלושה מייל בהרים מאחד על-מיני השביל. "לתוך החבית, רבון אחד - השל!" "עולם אין ללכת באויטוט לפי נקודה אחת. בלילה חמים מיהם מעפר-הארץ והרוח נושבת ימה. ביום חמה היבשה יותר - והרוח נושבת היבשה. בלכתך בקו הנדמה לך ישר אין מטרות-מניינים בדרך, תסטה תמיד ימינה כחמש מעלות, על כן יש לתקן את הסטייה על ידי נטייה שמאלה. לעולם אין להישאר על קו-החוק. מאה יארד קדימה מן המים גם הם תוספת-בטחון רבה. עבור את קו-הגבועות הראשון והרי זה ראש-אשר. ששה מייל רצה, אחד הליכה. שבעה מייל רצה אחד הליכה. ואחר ריצה לאורך חמשה-עשר מייל ללא הפוגה. יחידה קטנה, מצויינת ומאומנת, יכולה לעבור ארבעים מייל במעט-לעט. ארבעה הליכה, עשר דקות מנוחה. ארבע הליכה, עשר דקות, ארבעה עשרי, ארבעה עשר ארבעה, בערב, כשארבעים מייל בדוקים תרגלנו - תרגיל סדר חמוש. "הכתף", "דגל", "אחר-כך" - התעמלות לתרפית השרירים. אחת הליכה יש לבצע תרגיל-רפיו.

ולבסוף - שבוע תרגילי-צנחנים. איש-הקומנדוס חייב ל"היות חייל רגלי חבל, נהג, מהנדס, רופא וצנחן. הצנחנים ממסוסים. ירדנו על גבעה מכוסה סבך קוצני. נאספנו, בראנו את "השטח החיוני", השתמשנו בסבך כגדר-הגנה. התחפז רות, תצלומת-קשר - והודעה: לתקן את הגבעה הסמוכה, להגן על הירידת-צבא בחוף. עברנו בסבך, הקולנוע שמקיף על תנועתנו מתוך מכונתו הנוחה. שוב התחפרנו, חצבנו את המקלעים והמכונות נגד גלי המסתערים המדומים. אשני הקימה מתחום שאין לחצות. הקולנוע היה מרוצה. לקחונו בסירות-פלישה מרובעות, פלוגה פלוגה סבירה. הבריגדה בא בלחיית שני גנרלים: "חילי-הקומנדו, אני כקוה שתו" כיתו, כי אפשר לסמוך עליכם". הסרגנטים מילמדו אותנו, הקצינים צרחו בחוליות-הירידה. קדימה! קדימה! ירדנו מה"סירות אל המים. מחולות כבדות כיוס את החוף באש חיה. מטוסים הרקדו את פני-המים. מאתיים יארד מאתנו והלאה. מאתיים יארד-היסט-הבטחון המינימלי. עלינו על גבעות החול. קדימה, קדימה. לעבור את-קו-החוף. נערכנו להגנה, הצבנו מכונות ומרגמות. הדיעה היחידה אותנו, רשע-הידי הקהה חושנו. התפשטנו, עירומים כן התגורה ומעלה.

די. אס. או. הוד מלכותו חתם כבר על ההמלצה, שבעתי. מה שמך, קורפורל? "קמחי, סיר". "אמרתי לו - "איואק קמחי, פלשתיניין". הקפטיין חשק שפתי, ניסה לחייך כלמשמע בדיחה טובה ולא עלתה בידו. "סוררי, קפטיין" - אמרתי - "לא ידעת?". "נחור מינה" - ענה והצליח לחייך - "ובכל זאת חייל אמין אתה. הלוא יהיו לנו רבים כמך". כן, הוא ידע מהי היחידה אליה השתייכה אותה אוסטרליה גבר תנית. חיל-הרפואה האוסטרלי, שרותי-העור, יחידה רפוי אית מספר שבע שבע קו תשע. "מה שמה, קפטיין?" "סוררי, איני יודע. הוא קאפרל, כנור, אך אתה תהיה בקרוב קינגס קאפרל, קורפורל-המלך. לא תצטרך להצדיע לי, הנה הנה".

נסעתי למזרח, שם חתנו, יחידה שבע שבע קו תשע של שרותי-העור אשר לחיל-הרפואה האוסטרלי. הקצינה סייעה לי ברצון, אך אף אחת מן הקורפורלים לא היתה זו. "אלי הוא מתכוון לאחות לאו?" - שאלה מישור וזו. "היא נשארה במאגזין בלונדון אחריה באניית בית החולים". "יתכן" - אמרה הקצינה - "יתכן מאוד". "היטכן היא?" - שאלתי וכולי ציפיה. "או", - השיבה מפקדת-היחידה ולא יכולתי לעמוד על פשר קולה - "היא נהרגה בהפצצה. טראגי מאוד". פשר למחנה-הכעבר שלי, לקחתי חופשת-מחלה נוספת ונסתייעתי ללונדון. בבארים שמתחת לפני הקרקע השתוללה החיה המפוזרת השוכבת מול האש ואינה נמלטה, הגה העם את נצחון העקשנות ההייתה של צוקי-דובר הלבנים. שנאתים על הירדות השחצנית שאינה מכרת בעובדות; אהבתם על הירדותם. על עמוד עד לחזה במים ועל פניהם מבט הבטחון במלכותם שאין השמש שוקעת בה לעולם.

את הדי. אס. או. קבלתי במדבר. שלושה חודשים חיפשי עד שפצאו קצין ערבי שלא ערק אל האויב ולא ברח בקרב ולא איבד את יחידתו. ואז העניקו גם לו את אות-ההצטיינות. נות ויחד פרסמו את שמוחיו בפקודת-היום המלכותית. נשלחתי לקורס-מכונאים. כושר גופני לקוי. היינו מתקנים מנועים, טנקים, מכונות-דיוזל, מוטורים חשמליים. משקבה החזית, נשלחתי למחנה, לערוך תיקונים בלדק. נסענו בלילות לילות שלמים לאור-הירח, ועבדנו בימים, יום תמים תחת להט-השמש, שם בא אלי חייל ו"פלשתיין" על כותפתו. "קפטיין סגל רוצה לראות אותך". "קפטיין סגל?" - שאלתי. "הוא הוא. מתכה לך בקטנית-הקצינים". הלחתי לקטניתה. לקינגס-קאפרל זכויות-קצין מלאות ומשכורתו כמשכורת קפטיין. נכנסתי, הבטתי סביב. "אני הוא" - אמר מישור לצדי - "קפטיין סגל. שב, בבקשה".

ארותי את המקלעים בבד מדונג וסגרתים בחיבה מארכת: "בנינום לתיקון". הנחת את החביבה מתחת למינתי בבסיס התיקונים וחזיתי חופשה. נסענו לאלכס, לחופשת שלושה ימים. שתיים-עשרה שעות הנסיעה לשם ושתיים-עשרה חזרה. היו לנו ארבעים ושמונה שעות לשכוח את היותנו חיילים, את חולות-המדבר, מפציצי-הצלילה, מוקשי "אדולף הקופץ" והעכברושים אשר אכלו את החבל הפצוע. הבאתי את "המנועים לתיקון" למלון "קרטום". הכנסתי לחדר ששכרתי וצלצלתי למספר ארבע אחד ארבע שתיים ארבע. אין תשובה. יצאתי העירה, אכלתי צהריים וצלצלתי שנית. אין תשובה. ניגשתי אלי חיילת מחוגה, אמרה: "הלו, קורפורל! או - יש לך די. אס. או. בעד מה קיבלת אותנו?" "נקעה לי הרגל" - השבתי - "ונתנו לי די. אס. או". צחקנו יחד ואלכנו לקולנוע. לפנינו צלצלת שוב ארבע אחד ארבע שתיים ארבע, ארבע אחד ארבע שתיים ארבע. שוב התחפרנו, חצבנו הלכנו לקולנוע צבאי. נצמדנו בחשיכה, ידע אתה, חיילת בודדה בעיר נכריה, חייל בודד. "איפה אתה גר?" - שאלה. פתע נעור בי כשהו החלו פעמוני-אזעקה מצלצלים. "אין לי חדר עדיין" - אמרתי - "ניגש לקצין-המגורים". "לא" - אמרה החיילת והתרופקה עלי - "גלך למלון או" רחי, שאין בו חיילים. יש לי כסף, אם חסר לך". "טוב" - השבתי - "גלך". הזמינה טכסי, אמרה: "קרטום הוטל". גרענתי כשבאנו, אמרתי: "הכי לי רגע במלון. אקנה כאן משהו". ידי רעדה בחייה: ארבע אחד ארבע שתיים ארבע. "הנה" אמר שם מישור. "הלו, כאן מישור-הנולד. הבאתי

הבקעה, רוח לי. הערפלים נתפזרו, הקראטים שכבו למטה, חשופים כמעט. הייתי מכוח את המקלע, כוון היטב היטב ומשביקש הגרמני לקום ולהסתער, הצמדתי אותו לאדמה. היה מרים ראשו, חזהו ורובו - ושב אל השיחים, אל אמנו הגדולה - האדמה. לאמו של לא ישוב עוד. משחלפו הכאבים יצאתי החוצה, הצבתי טו-אינסטית אחת והמטירי ברד של פגזים. ההתקפה נשברה, הקראטים שבו ווחלו לאחור.

ואז קרה הדבר, שרפול-הנייבי התפוצץ מאחרי, על הסלעים, ורסיס גדול חדר לגב, מול עצם-השכמה. התעלפתי, כנראה, כי בהתעוררי החלה השמש נוטה כלפי מטה ואש-הגרמנים הייתה על העמדה שלפני. חזרתי אל הברן ויריתי בעולים. הם באו גלויים, כרובים מכודנים, ומדיהם ירוקים כמדריצייד. מדים טובים היו להם, קלים, מחממים היטב, מותאמים לרקעי-השיחים. קצין צעיר נהג בהם, היטה אי מחקי-ההתקפה פעם ימינה ופעם שמאלה. צחקתי בקול ויריתי בו. הוא רצה, השמש פקודה אחרונה והחל מקיא נוזל אדום. נבהלתי מאשר עוללתי. לא רציתי לעשות זאת, לא רציתי בלתי אם המימות, לבד יבוא עדי וימיתני, על רגלי הכאובה ולבי המפרפר. ששים יארד לפני העמדה נשברה ההתקפה, והקראטים צללו אל השיחים.

שכבנו והמננו זה לזה, כזאבים בסוף החורף, כנחשים בשלהי קיץ. מי יכיש ראשו? השמש הרחומה חיממה אותי מגב, הייתה על עיניהם המצמצמות. שוב ניסו להתקדם במבקשים להגיע לטוח-רימון והטיל לתוך העמדה הפתוחה. היו יורים אש מהירה וחצי כיתה מסתערת כאחוזת-שריב במעלה-הצוק. ואני הייתי יורה כמטורף, מפילם אחד אחד, טוען ושוב דורך ושוב יורה ויורה בנופלים, מרטשם לנתחים. כרטש פר רגז את סוס-הזירה אשר כשל. ממרחק שלו ארבעים יארד ניסו להטיל בי רמונים. רמון אחד היכה בשקי-העפר ונפל לפני העמדה. משכתי פנימה את הברן, הרכנתי ראשי וחזיתי להתפוצצות. משחלפו הרסיסים בזמזומם החד, התרוממתי, המקלע בידי.

יחד התרוממנו, הם ואני. הם - להסתער, אני - לירות בכאם. משתורוקה מחסנית, אחותי באגד רמונים וזרקתם, כמו שהם, על נצרות-המים. הקראטים השתטחו לארץ, כוונם את ארבע השניות האחרונות לחייהם. אבל אני ידעתי, כי הרמונים לא יתפוצצו. טענתי ויריתי, מורם חצוי, בשוכבים על הקרקע, יויה על ערסם למגן מרסי-הרמונים. היום נתפרו ונפלו. הראשים נתבקעו. לבסוף קמו הנותרים וברחו, הרחק הרחק למטה. לקחתי לי רובה וירדתי לחוף, נשען עליו כעל מקל. הנצל היתה תפוחה כהופסת-בשר שנתקלקלה. צלעתי ובכתי, יללתי והלכתי, בהגיעי לחוף לא נותר עוד איש מהפצועים ורק בים, על-פני הגלים הזועפים, התנודדה סירת-דייגים גדולה, נוטה מצד אל צד כמחשבת לטבוע. הסרתי את מעילי ומכנסי, שכבתי על לוח-עץ ארוך שצף לי החול וקשרתי חזרתי סביב למתנים וללזה.

כשבאו הנאצים וניסו לטעני הכיתי סביב כמטורף, על הפנים, על הפנים, על הפנים. בבית-החולים בדובר אמרו לי, כי אלמלא היתה אותה אחות אוסטרלית גברנית וחסונה, אפשר והייתי מטבע אותה במכות הנואשות. היא ראתה אותי מתוך סירת-המאסף, קפצה למשונתי, ובעודה מתירה חזרתי החילות חובט והולם לתוך פניה. לבסוף הפכה אותנו, אני למטה והקשר כלפי מעלה, התירה את החגורה הצבאית וגררתי כגרור שקרועים ספוג-מים. "היכן אוכל לראות אותה?" - שאלתי. "הנה כתובת" - אמר לי האח הראשי, "קפטי, פארסון?" - תמתי - "מהריאל נייבי?" - "לא" - אמר האח - "לא האחות היא: הקפטיין המליץ עליך. אפילו בעתונים כתבו. שמונה שעות נגד מחלת-אויב. נכון? בוכותך ניצלו כל פצועי הגדוד". "איני יודע" - אמרתי - "זכורני כיצד נקעה רגלי ולא יכולתי להסוג".

הלכתי אל הקפטיין פארסון מהריאל נייבי. "ראיתי אותך" - סיפר הקפטיין - "בעד משקפת הבטנו לעברך, כיצד לחמת יום שלם בחורף נפש, להצלת הפצועים". "לא, סיר" - השבתי - "אני עצמי נפצעתי. אתה יודע, נקע, אי-אפשר לזוז". "אני יודע" - אמר - "פציעה חידך רגלי ירדתי רגלי לזוז. דמיוני-החיות חרבה ארבעה